

Serie Jezus volgen (1)

Zondag 1 januari 2017

Thema: je hoop

1 Petrus 1,1-12

Inleiding

In het oude Griekenland bestond een verhaal over de oppergod Zeus. Die zou ooit een vat aan de mensen hebben gegeven waarin allerlei begerenswaardige en heerlijke dingen zaten. Maar de mensen mochten dat vat niet zelf openen. Ze moesten wachten tot zou blijken welke goede gaven Zeus hun geschonken had.

De mensen waren echter zo nieuwsgierig, dat ze niet konden wachten. Ze openden het deksel van het vat. De gevolgen waren verschrikkelijk. Want meteen ontsnapten al die voortreffelijke dingen uit het vat en keerden terug naar de godenwereld. Haastig deden de mensen het deksel weer op het vat. Nog één ding was in het vat gebleven: de hoop.

Dat was het enige dat de mensen overbleef.

Met dit verhaal heeft men vroeger al duidelijk gemaakt, dat een mens niet zonder hoop kan leven. Zonder hoop is het leven uitzichtloos. Daarom zeggen wij meestal, als er iets gebeurt, tegen elkaar: wij hopen er het beste maar van. En zo proberen we ons zelf moed in te praten. Maar of onze hoop in vervulling zal gaan, moeten we maar afwachten. En zo zal het ook voor het nieuwe jaar zijn.

Maar stel je nu eens voor dat die hoop wel zeker is. Dat je voor het sollicitatiegesprek al weet dat je die baan krijgt. En al voor de operatie weet dat die gaat slagen. En al voor je sterven weet dat er daarna een heerlijke toekomst wacht. Over die hoop heeft Petrus het in het eerste hoofdstuk van zijn brief. Door die hoop kijk je anders tegen de dingen aan.

Waarom legt Petrus daar zo de nadruk op? Dat heeft te maken met de positie van de christenen in die tijd. Ze vormen een minderheid. Het gaat in vers 1 om christenen in gebieden in Turkije die waarschijnlijk noodgedwongen uit Rome moesten vertrekken en zich nu verspreid hebben over andere landen. Petrus zelf kende hen vanuit Rome. Babylon in 5,13 zal wel een cryptische omschrijving van Rome zijn. Hij kende een aantal van deze mensen persoonlijk. Silvanus, afgekort, Silas, zal de rondzendbrief naar deze mensen brengen en toelichten.

Petrus noemt hen uitverkorenen. God heeft hen uitgekozen om zijn ambassadeurs te zijn in deze wereld. Hij wil dat zij het licht van het evangelie verspreiden. Tegelijkertijd staat in diezelfde zin ook dat ze vreemdelingen zijn. Ze worden niet geaccepteerd. Er waren nog nauwelijks vervolgingen, maar wel pesterijen. Er is graffiti uit die tijd gevonden met een ezel aan een kruis met de woorden: Alexander aanbidt zijn God. Alexander was een christen wiens geloof belachelijk werd gemaakt.

De grote vraag voor deze christenen is: hoe moet ik me opstellen? Hoe kan ik mijn geloof uitdragen? Het is dezelfde situatie waarin christenen nu terecht zijn gekomen. En dan kun je hetzelfde tegenkomen als in Petrus' tijd: onvriendelijkheid, vijandschap, minachting. Je maakt lijden mee. Jezus had dat al gezegd. De eerste vraag in deze brief is: hoe ga je daarmee om? Hoe kun je dat aan? En dan noemt Petrus als eerste de hoop!

1. Uitgangspunt

Na de begroeting begint Petrus op een heel bijzondere manier zijn brief. Je zou verwachten dat hij zou schrijven: het valt allemaal niet mee, sterkte! Maar zo begint hij niet. Hij begint niet met een bespreking van de moeilijkheden waar de christenen in Turkije mee te maken hebben. Hij zegt niet: beste mensen, ik weet ook niet hoe het verder moet. Maar hij zegt: geprezen zij God, die in zijn grote barmhartigheid ons opnieuw geboren heeft doen worden tot een levende hoop.

Wat een bijzonder begin! Petrus neemt niet zijn uitgangspunt in de onheilsfeiten, maar in de heilsfeiten. Hij zegt: kijk niet naar alle problemen. Maar kijk naar wat God heeft gedaan en gaat doen. Dat is de echte werkelijkheid. Een levende hoop! Zo staat het er met jullie voor.

Hoe kijk jij tegen je eigen situatie aan? Waar neem jij je uitgangspunt in? De heilsfeiten of de onheilsfeiten?

Overigens: daar is wel wat voor nodig om vanuit de heilsfeiten alles in het leven te zien. Want hoe kun je dat zeggen in moeilijke omstandigheden: geprezen zij God? Petrus maakt duidelijk dat er niet minder dan een wedergeboorte voor nodig is. Van huis uit hebben wij zo'n hoop niet. We lopen tegen de gebrokenheid en zonde in deze wereld en in ons eigen leven op.

Die wedergeboorte waar Petrus het over heeft, ligt dan ook niet in het verlengde van onze mogelijkheden. Wij komen niet verder. Maar God heeft die verandering gegeven. En Petrus heeft het zelf meegemaakt. Wat niemand voor mogelijk had gehouden, gebeurde. Toen Jezus gekruisigd werd, leek alles ten einde. Er was geen hoop meer. Als Petrus door de donkere straten van Jeruzalem loopt, biggelen hem de tranen over de wangen. Hij ziet geen lichtpunten meer. Maar wanneer hij deze brief schrijft, is hij een compleet ander mens geworden. Hoe? Door de opstanding van Jezus Christus uit de dood. Er is een levende Heer! Wie dat gelooft, wordt een ander mens. En niet zo'n klein beetje ook. Vers 8 heeft het over een onuitsprekelijke vreugde! Ken je die?

2. Houvast

Hoe is zo'n verandering mogelijk? Als mensen zijn wij niet in staat om de omstandigheden in deze wereld wezenlijk te veranderen. Maar door het ingrijpen van God, kwam alles er anders uit te zien. Je hoeft het niet te verwachten van onze politiek, onze inzichten. Maar God is in deze wereld gekomen. Hij kwam hoop brengen. Waarom Hij dat doet? Petrus zegt: in zijn grote barmhartigheid doet God dat. God doet iets dat wij niet verdiend hebben. Maar Hij doet het uit liefde. Daar hebben wij die hoop aan te danken. Hier ligt het hart van het christelijk geloof. Ongelovigen zullen er vreemd van op kijken. In Petrus' tijd was dat ook zo. Het Romeinse Rijk was overal indrukwekkend aanwezig. De machtssymbolen waren overal: de Romeinse adelaars, vaandels, prachtige overheidsgebouwen. Dat maakte diepe indruk. In onze tijd zijn het de logo's en reclameborden van machtige organisaties en bedrijven. Maar christenen richten zich op een Heer die je niet kunt zien. Maar wel een Heer met een diepe liefde. Die midden in deze wereld een liefdesoffensief is begonnen. Hij wil ook jouw houvast zijn in het nieuwe jaar. Richt je je op Hem?

3. Verwachting

Wat verwachten we dan? Redding! Leven waar zonde en dood geen vat op hebben. Leven op een nieuwe aarde waar gerechtigheid woont. Die redding wordt als een erfenis bewaard. Je staat in het testament, zegt Petrus! Van die erfenis zegt hij dat die onvergankelijk, ongerept en onverwelkt wordt bewaard. Drie woorden op een rij geven aan dat er met die erfenis niets kan gebeuren. Er gaat niets van de pracht van verloren. Hij ligt in de hemelse kluis. En zoals de erfenis in de hemel wordt bewaard, zo worden de gelovigen op aarde bewaard. Letterlijk staat er: bewaakt (met een term uit het leger). Tot Jezus' wederkomst wordt de gemeente niet aan haar lot overgelaten, maar God bewaakt haar. Dat gebeurt door het geloof. Het geloof zorgt ervoor dat je niet onder die bewaking wegloopt, maar dat je daar blijft. Verheug je daarover! Laat je niet verlammen door de moeilijkheden. Maar laat de hoop het uitgangspunt van je leven en van dit nieuwe jaar zijn. Dan ben je geen moment zonder hoop! Zoals een vogel die niet bang is als de tak afbreekt waarop hij zit. Want hij weet: ik heb vleugels. Neem zo de hoop mee. Draag je dat uit?

Slot

Iemand met kanker kwam aan het einde van zijn leven. Toen iemand vroeg: hoe gaat het?, zei hij: niet best ... maar het gaat wel de goede kant op ...

Achter de dood wacht de erfenis. Het leven bij God. Voor altijd.

Die hoop kunnen we niet missen. Geen dag. Dat hadden de oude Grieken met het verhaal van die doos, waarin alleen de hoop achterbleef, al begrepen. Dat wordt ons door de bijbel nadrukkelijk onder de aandacht gebracht: er is hoop! Genoeg voor nu, morgen en altijd. Wie dat gelooft met heel zijn hart kan zeggen: het gaat de goede kant op!

Bijbelleestips en vragen voor de komende week:

- ❖ Herken je dat: kijken naar de problemen en onheilsfeiten en daardoor bezorgd worden?
- ❖ Hoe zou je je meer kunnen richten op de hoop die God biedt?
- ❖ Hoe verandert de hoop waar Petrus het over heeft je leven? Noem eens wat concrete dingen?

Gods zegen voor het nieuwe jaar en een hartelijke groet, ds. Jan Bosch.